

5777 Choekat - Chok

In het vierde boek van de Tora, Bamidbar, worden de gebeurtenissen in de 40 jaar van het verblijf van het Joodse Volk in de woestijn beschreven. Een gedeelte ervan gebeurde in het tweede jaar, de verspieters, het verhaal Korach (waarschijnlijk) en een gedeelte gebeurde in het laatste jaar: de dood van Mirjam en Aharon, de oorlogen tegen verschillende buurlanden van Israel - deze voorvallen staan allemaal in deze parasja, parasjat Choekat en verder.

Voordat de Tora de geschiedenis van de laatste jaren in de woestijn vertelt, vindt zij het terecht om de voorschriften van de rode koe op te schrijven. Redelijk plompverloren tussen alle gebeurtenissen in. En dat terwijl de mitzwa van de rode koe zelfs al voor Matan Tora gegeven werd. Rasjie (sjemot 15:25) schrijft al dat in Mara, de plaats waar men na de doortocht door de zee als eerste naartoe ging, enkele geboden werden gegeven: 'sjabbat, de rode koe en wetten'!

Als het gebod van de rode koe al zo bekend is, waarom nu opeens plaats gemaakt voor deze wetten, tussen alle verhalen van het boek Bamidbar?

Ik wil op twee manieren antwoord geven op deze vraag.

Rasjie (Bamidbar 19:1) schrijft: "dit is een voorschrift van de Tora - de rode koe - omdat de Satan en de volkeren Israel tergen en zeggen: wat is dat voor een gebod, en welke reden is ervoor (*en dat weten we immers niet* h.g.) daarom staat er: chok, een voorschrift, Ik heb dit zo besloten - zegt Hasjem - en jullie hebben geen toestemming hierover te protesteren." Bekende woorden van Rasjie.

Zij leggen uit dat er in de Tora verschillende categorieën van geboden zijn. Sommigen heel goed te begrijpen, andere wat moeilijker en zelfs sommigen onmogelijk. Voor ons zijn die allemaal even belangrijk omdat het allemaal mitzwot zijn. En dat kunnen we antwoorden aan de Satan en de volkeren van de wereld.

Waarom noemt Rasjie de Satan en de Volkeren van de wereld? Je kunt zeggen dat hij hiermee een antwoord op onze vraag wil geven. De eerste keer dat de Joden over de rode koe leerden was voor dat ze alle 613 geboden op Sinai ontvingen. De Satan die in ons allemaal huist, zou deze donatie niet onder slag of stoot accepteren. Waarom zou ik opeens al die geboden moeten houden? Om alvast een antwoord te hebben, ontvingen de Joden in Mara het gebod van de rode koe - hadden ze alvast een antwoord op de Satan die in hun is.

Wanneer kwamen de Joden voor het eerst in contact met de volkeren, die hen tergden over hun geboden en uitdaagden over het belang van de Tora? Juist nu, in de laatste jaren van hun verblijf in de woestijn vinden we dat ze in contact komen met Edom, Emori, Amon, Midjan enz. Vele jaren hebben zij in alle rust de nieuwe Tora kunnen bestuderen onder leiding van Mosje, Mirjam en Aharon. Nu gaat dit alles veranderen. Nu is het dus een goed moment om de boodschap die wij allemaal moeten horen, het antwoord wat wij allemaal paraat moeten hebben, voor deze niet-joden nog eens te herhalen en te benadrukken.

Een tweede antwoord begint eigenlijk met nog een vraag.

De ceremonie rond om de rode koe begint als volgt: Mosjé moet het volk opdragen een volledig rode koe, waar nog nooit mee gewerkt is en dat geen enkel gebrek heeft, te vinden en te geven aan Elazar Hakoheen. Hij zal de verdere dienst doen.

En Rasjie merkt op (bam. 19:3) 'de mitzwa van de rode koe gebeurt door de vice- hoge priester'. Nu heb ik een simpele vraag. Wat leerden de Joden in Mara? Wie moest toen de mitzwa doen?

Duidelijk dat dat niet via Aharon en Elazar kon gaan, die hadden toen immers die functies nog allemaal niet. Alleen nu aan het einde van de jaren in de woestijn lagen de taken zo. Het is heel goed mogelijk dat de reden dat de Tora juist op dit moment de mitzwa van de rode koe - al zo lang bekend - laat opschrijven om een heel andere reden.

In deze parasja staat de dood van Aharon. Wij weten dat die dood buitengewoon was in vele opzichten onder anderen dat Aharon zijn priesterkleren al aan zijn zoon gaf voor dat hij stierf. In diezelfde sfeer past ook de rode koe, die gedaan werd door zijn opvolger, El'azar. Misschien heeft de Tora wel gewacht met het opschrijven van de mitzwa van de rode koe tot vlak voor de dood van Aharon. Zodat hij nog in zijn leven kon zien hij zijn zoon zijn taken kon overnemen en zijn positie kon vervullen.